

ZADÁNÍ SEMESTRÁLNÍ PRÁCE

VYHODNOCOVÁNÍ LOGICKÝCH FORMULÍ

Zadání

Naprogramujte v ANSI C přenositelnou¹ **konzolovou aplikaci**, která jako vstup načte z parametru na příkazové řádce logickou (predikátovou) formuli a na výstup vypíše tabulku pravdivostních hodnot pro všechny kombinace hodnot proměnných a určí, zda se jedná o *tautologii*, případně *kontradikci*, pokud některá z těchto eventualit nastane.

Program se bude spouštět příkazem `bools.exe <form>`. Symbol `<form>` zastupuje zápis logické formule (způsob zápisu bude upřesněn dále). Takže Váš program může být během testování spuštěn například takto:

```
bools.exe (a&b)|(~b->c)
```

Výstupem programu bude tabulka pravdivostních hodnot v přehledné podobě uvedené níže. Pokud nebude uveden právě jeden argument, vypíše chybové hlášení a stručný návod k použití programu (v angličtině).

Hotovou práci odevzdejte v jediném archivu ZIP, pojmenovaném Vaším osobním číslem, tj. např. `A03487.zip`. Archiv nechť obsahuje všechny zdrojové soubory potřebné k přeložení programu, `makefile` pro Windows i Linux a dokumentaci ve formátu PDF nebo PostScript. Bude-li některá z částí chybět, kontrolní skript Vaši práci odmítne.

Specifikace výstupu programu

Výstup analyzátoru bude směřován jak na konzoli, tak do souboru. **Pokud bude analyzovaná logická formule obsahovat více než 5 proměnných, provede se výstup pouze do souboru.** Soubor s výstupem² pojmenujte podle data a času spuštění analyzátoru podle vzoru `YYYY-MM-DD-HHMMSS.bool`. Následující výpis ukazuje, jak bude vypadat výstup na konzoli:

```
X:\>bools.exe (~a|~b)==~(a&b)
PARSER-RSL=OK; VARS=2; D$=4;
```

```

A | B | $
---+---+---
0 | 0 | 1
0 | 1 | 1
1 | 0 | 1
1 | 1 | 1
```

TAUTOLOGY

Na první řádce výstupu analyzátoru budou statistické údaje:

(i) výsledek analýzy výrazu, a to `PARSER-RSL=OK` v případě, že je vstup syntakticky v pořádku a byl bez chyby analyzován, nebo `PARSER-RSL=ERR`; v případě chyby. Popis chyby může být v závorce, např. `PARSER-RSL=ERR(missing operator)`;

¹Je třeba, aby bylo možné Váš program přeložit a spustit na PC s operačním prostředím Win32 (tj. operační systémy Microsoft Windows 95/98/NT/ME/2000/XP/Vista) a s běžnými distribucemi Linuxu (např. Ubuntu, Fedora Core, Gentoo, Debian, ...). Server, na který budete Vaši práci nahrávat a který ji otestuje, je Sun Blade 100 s 64-bitovým procesorem SPARC a je na něm provozován Gentoo Linux s překladačem GCC 3.3.5.

²Obsah souboru je identický s výstupem na konzoli v případě nejvýše 5 proměnných.

- (ii) počet identifikovaných logických proměnných, např. `VARs=2`;
- (iii) mohutnost formule (tedy počet řádek pravdivostní tabulky), např. `D$=4`; – tato hodnota je zřejmě 2^{VARs} .

Po řádce se statistickými údaji následuje jedna prázdná řádka a pak pravdivostní tabulka. Tabulku formátujte podle výše uvedeného vzoru. Identifikované proměnné převedte na velká písmena – pokud budou jejich identifikátory obsahovat více znaků, pak převedte na velká písmena všechny (analyzátor tedy **nebude** case-sensitive). Logické hodnoty zarovnávejte pod písmeno proměnné, resp. pod nejpravější písmeno víceznakového identifikátoru. Výsledek celé formule bude v záhlaví tabulky označen znakem \$ (dolar).

Pod tabulkou bude opět jedna prázdná řádka a pak velkými písmeny výraz označující typ analyzované formule (anglicky), a to buď `TAUTOLOGY`, `CONTRADICTION` nebo `NONSPECIFIC`.

Způsob zápisu formulí

Tabulka uvádí přehled všech operátorů, které je možné v zápisu logické formule použít:

Logická operace	Zápis operátoru	Příklad
negace (not)	<code>~</code>	<code>~a</code>
konjunkce (and)	<code>&</code>	<code>a & b</code>
disjunkce (or)	<code> </code>	<code>a b</code>
implikace	<code>-></code>	<code>a -> b</code>
ekvivalence	<code>==</code>	<code>a == b</code>
nonekvivalence (xor)	<code>^</code>	<code>a ^ b</code>

Jiné operátory nejsou povolené. Priorita operátorů je dána vlastnostmi booleovské algebry, případně upravena závorkami (`a`). Např.: `((a -> ~b) & (c == a)) | (~a & b)`.

Jednotlivé logické proměnné ve výrazu se dopředu nedeklarují. Za deklaraci se považuje první výskyt takové proměnné ve zpracovávaném výrazu. Při řešení úlohy počet proměnných neomezujte – navrhnete takový algoritmus, který jich dokáže zpracovat libovolné množství (nebo jako omezující počet volte dostatečně vysoké číslo, např. 256 proměnných³).

Uvědomte si, že logická formule se bude analyzátoru předávat jako argument na příkazové řádce, tj. zápis nesmí obsahovat mezery, jinak by byl příkazovým procesorem (ve Windows program `cmd`) vyhodnocen jako několik argumentů. Jedním ze způsobů, jak přinutit příkazový procesor brát řetězec obsahující mezery jako jeden argument, je uzavřít jej do uvozovek "...". Umožněte oba dva způsoby zápisu, tedy „hustý“ zápis bez mezer i zápis s mezerami uzavřený do uvozovek. Obě tato volání tudíž skončí se stejným výsledkem:

```
X:\>bools.exe ~(a->b)&~(a|~c)
X:\>bools.exe "~(a -> b) & ~(a | ~c)"
```

Užitečné techniky

Uvedené techniky je možné (ale nikoliv nezbytně nutné) využít při řešení úlohy. Protože se jedná o postupy víceméně standardní, lze k nim nalézt velké množství dokumentace:

1. Syntaktická analýza rekurzivním sestupem
2. Binární strom

Řešení úlohy je zcela ve vaší kompetenci – zvolte takové algoritmy a techniky, které podle vás nejlépe povedou k cíli. . .

³Výsledná tabulka takové funkce by pak měla zřejmě 2^{256} řádek, což je opravdu hodně. . .